

خبر

مدیرعامل بنیاد کرامت رضوی در همایش «حسنة ماندگار» تشریح کرد

از «پینسا» تا «شکوه مادری»

محمدحسین استادآقا، مدیرعامل بنیاد کرامت رضوی در همایش «حسنة ماندگار» ضمن ارائه گزارش مفصّلی از فعالیت‌های این بنیاد در حوزه ازدواج و فرزندآوری، گفت: بنیاد کرامت در دو محور تسهیل و ترویج در این زمینه فعالیت می‌کند.

وی با اشاره به بخش تسهیل اعلام کرد: از ابتدای سال ۱۴۰۳ تاکنون ۴هزار و ۵۰۰ سری جهیزیه به زوج‌های جوان اهدا شده است. استادآقا درباره طرح «پینسا» گفت: این طرح که برای حمایت از مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار دهک اول از سال گذشته با مشارکت آستان قدس رضوی و با پوشش ۲۷هزار نفری آغاز شد، اکنون با حمایت دولت به رکورد حمایت از یک میلیون مادر در سراسر کشور رسیده است.

وی در تشریح بخش ترویجی این بنیاد در حوزه ازدواج و فرزندآوری نیز اظهار کرد: طرح ملی «شکوه مادری» که ذیل مرکز امور بانوان این بنیاد اجرا می‌شود، اکنون ۱۵۰ هزار مادر کمتر از ۴۰ سال دارای حداقل سه فرزند را شناسایی کرده که بسیاری از آن‌ها نخبگان علمی و فرهنگی هستند. همچنین طرح زندگی به سبک رضوی تاکنون ۱۰۰هزار زوج را زیر پوشش فعالیت‌های آموزشی خود قرار داده که تنها در سال جاری، ۱۰هزار و ۷۰۰ زوج در مشهد به صورت حضوری آموزش دیده‌اند. علاوه بر این، در قالب طرح همسایه، ۶۸هزار زوج از خدمات مشاوره فردی و گروهی و دوره‌های سه‌روزه در مشهد بهره‌مند شده‌اند.

در این همایش همچنین دکتر فاطمه محمدپور، پزشک متخصص اطفال و مدیر مرکز «مهر فرشته‌ها» که در زمینه ترویج فرزندآوری و نجات جنین از سقط فعالیت می‌کند با اشاره به یک تجربه شخصی از انصراف مادرش از سقط جنین او در سالیان دور، بر اهمیت نقش ناجیان در جامعه تأکید کرد و خود را ثمره یک تصمیم درست برای حفظ حیات دانست که امروز در کسوت پزشک به جامعه خدمت می‌کند.

در این همایش، یک مادر که پس از سال‌ها رنج ناباروری طی آشنایی با مرکز فوق تخصصی درمان ناباروری بشری بیمارستان رضوی و با حمایت‌های مادی و معنوی آستان قدس رضوی، درمان و صاحب فرزند شده بود، حضور فرزندش رضا را ثمره نگاه ویژه امام هشتم(ع) و خدمات تخصصی این مرکز دانست و گفت: این مرکز مسیر دشوار درمان را برای خانواده‌ها هموار کرده است.

در حاشیه این همایش، جعفر رئیسیان زاده، معاون خدمات اجتماعی بنیاد کرامت رضوی، گفت: از سال ۱۴۰۱ و پیرو امریه تولید محترم، کارگروه جمعیت بنیاد کرامت رضوی با بیش از ۴۰جلسه تخصصی تشکیل شد. در این کارگروه موفق شده‌ایم شبکه‌ای ملی از ۷هزار عضو فعال جمعیتی شامل طلاب، دانشجویان، استادان و کادر درمان را سازماندهی کنیم. همچنین طرح تربیت مربی برای ۶۵۰ نفر به صورت تخصصی اجرا شده است. فعالیت‌های ما به صورت گزارش‌های پژوهشی کیفی مستند و مکتوب شده است تا اثربخشی حضور تسهیلگران در مناطق مختلف کشور به صورت علمی ارزیابی شود.

رئیسیان زاده درباره رونمایی از ۱۰مستند با موضوع جمعیت، اضافه کرد: سال گذشته تولید محترم در روز ملی جمعیت پر استفاده از ابزار هنر تأکید کردند؛ ازاین رو ۱۰مستند و فیلم کوتاه بر اساس داده‌های واقعی تشکل‌های انصراف از سقط جنین تولید شد. این گزارش حاکی است، در جریان این همایش، دو قسمت از این مجموعه برای حاضران به نمایش درآمد که مورد استقبال قرار گرفت؛ این آثار قرار است به زودی از شبکه‌های رسانه ملی پخش شوند.

ضیافت واژه‌های ارادت در حرم مطهر رضوی

بانوان شاعر «سلام بر ابراهیم» را زرمزه کردند

در آستانه دومین سالگرد شهادت آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور شهید و خادم‌الرضاع)، رواق دارالهدایه حرم مطهر رضوی شامگاه روز گذشته میزبان محفلی شاعرانه با حضور بانوان شاعر منتخب از ایران و کشورهای اسلامی بود؛ محفلی که در آن شاعران با کلامی آمیخته به ارادت، «سلام بر ابراهیم» را در سوگ این خادم اهل بیت(ع) زرمزه کردند.

به گزارش آستان‌نیوز، شامگاه دیروز با هدف گرامی‌داشت رئیس‌جمهور شهید، خادم‌الرضاع) آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی رواق دارالهدایه حرم مطهر رضوی میزبان محفلی لطیف و شاعرانه با حضور تعدادی از بانوان منتخب شاعر ایرانی و کشورهای اسلامی بود تا نخستین کنگره شعر «سلام بر ابراهیم» برگزار شود. مراسم لحظاتی پس از ساعت ۲۰، با قرائت قرآن کریم توسط قاری حرم مطهر حسین پورکوربیر شروع شد و پس از آن زیارت امین‌الله توسط ذاکر اهل بیت(ع) محمدعلی خورشیدی در فضای رواق طنین انداخت که با سوز صدایش، اشک‌ها جاری شد. اصل این محفل، اما از جنس واژه و معنا بود؛ جایی که بانوان شاعر با کلامی آمیخته به عشق و ارادت، سروده‌های خود را تقدیم ساحت امام مهربانی‌ها و یاد خادم‌الرضاع) کردند.

سعیده حسین‌جانی، زهرا رضایی، فاطمه آزادی، سمانه خلف‌زاده، فاطمه حسین‌ریان، محبوبه کاووسی، زهرا علیپور، مرضیه موفق و الهام نجمی از ایران و ریما نیائی و سلما الویسی از سوریه از جمله شاعرانی بودند که سروده‌های خود را که طی دو سال گذشته در سوگ و بزرگداشت رئیس‌جمهور شهید سروردند در این محفل زرمزه کردند؛ شاعرانی که به گفته خود، کلماتشان را به‌اند علی‌بن موسی‌الرضاع) وام گرفته‌اند.

انان ظهر	انان مغرب	انان صبح فردا
۱۳:۰۱	۱۹:۲۷	۳:۱۴
قرب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۹:۰۷	۲۳:۱۱	۴:۵۵

پنجشنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۵
۴ ذی الحجه ۱۴۴۷
۲۱ ۲۰۲۶
سال سی و نهم / شماره ۱۰۹۳۳

انان ظهر	انان مغرب	انان صبح فردا
۱۱:۲۸	۱۸:۵۶	۲:۳۸
قرب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۸:۳۶	۲۲:۳۷	۴:۲۰

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس
وابسته به آستان قدس رضوی
مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی
سرمدبیر: سعید محسن اسدی

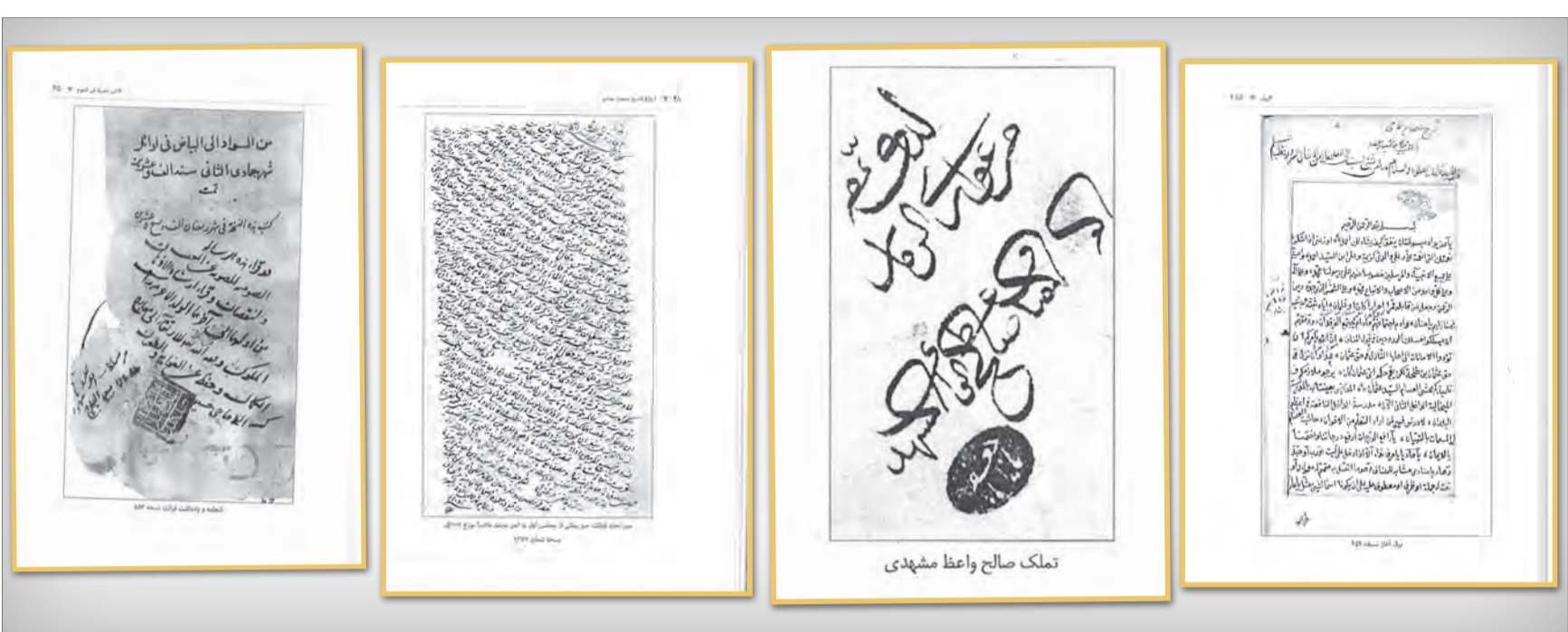
آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاده، نبش سجاد ۱-۱۴
تلفن: ۳۷۶۸۵-۱۱-۰۵۱

۵۷۷ - ۹۱۷۲۵
صندوق پستی:
دفتر تهران: بولوار کشاورز، بین کارگر و جمارانده، شماره ۳۳۶
تلفن: ۶۶۹۳۷۵۵ (۰۲۱)
داخلی:۲۲۶ (۲۲۶) ۶۶۴۳۰۱۲۲ (۰۲۱)
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۶۷
ارتباطات مردمی: ۳۷۶۱۰۰۸۶ (۰۵۱)
امور مشترکین: ۳۷۶۱۸۰۴۴-۵ (۰۵۱)

روابط عمومی: ۳۷۶۲۵۸۷ (۰۵)
نمابر سردبیر: ۳۷۶۱۰۰۸۷ - ۳۷۶۸۴۰۰۴ (۰۵)
سازمان آگهی‌ها: ۳۷۶۲۸۲۰۵ - ۳۷۰۸۸ (۰۵)
فاکس: ۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵)
مفازشات چاپی: ۳۷۶۷۶۵۹۶ (۰۵)
چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس
چاپ هم‌زمان تهران: چاپخانه جامجم

به همت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی و در راستای شناسایی تراث اسلامی انجام شد

تهیه فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه حوزه علمیه حضرت ولی عصر

شناخته یا ناشناخته در سراسر کشور بود.

رئیس این سازمان درباره انتشار این کتاب بیان می‌کند:

این کتاب فهرستی از نسخه‌های خطی کتابخانه مدرسه علمیه حضرت ولی عصر(عج) شهرستان خوانسار بوده که کتابخانه خطی این مدرسه در آغاز دهه ۹۰ شمسی اسکن و دیجیتال سازی شد. این کتابخانه ارزشمند یکی از ارزنده‌ترین مجموعه‌های استان اصفهان بوده و نخستین فهرست توصیفی از این مجموعه است.

در این کتاب به معرفی ۲هزار و ۳۵۳ عنوان از فحوای هزار و ۷۵۰ نسخه خطی پرداخته شده است. همچنین این کتاب از نظر پرداختن به جزئیات نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی اگر بی‌نظیر نباشد، کم‌نظیر بوده و نویسنده این کتاب، تهیه این اثر را به تنهایی و به تناوب در مدت حدود ۶سال به انجام رسانیده است.

نسخه‌هایی از عصر صفویه تا عهد قاجاریه

محمد حسین سلیمانی، نویسنده این کتاب نیز در بخش مقدمه این اثر اظهار می‌کند: کتابخانه حوزه علمیه حضرت ولی عصر(عج) شهرستان خوانسار یکی از بزرگ‌ترین کتابخانه‌های استان اصفهان بوده که افزون بر اسناد خطی و کتاب‌های طبع سنگی، گنجینه‌ای گران‌سنگ از نسخه‌های خطی نیز دارد. وی ادامه می‌دهد: در میان این دستنویس‌ها، نسخه‌های نفیس و یگانه‌ای وجود دارد. همچنین در میان آن‌ها، خطوط علما، مَهرهای تملک و یادداشت‌های بسیاری دیده می‌شود که برخی از آن‌ها در نوع خود کم‌مانند و یا منحصر به‌فرد هستند.

سلیمانی اضافه می‌کند: از دیدگاه تاریخی بیشتر دستنویس‌های این کتابخانه متعلق به عصر صفوی تا پایان قاجاریه بوده و شمار زیادی از این نسخه‌ها هم به زبان عربی و هم فارسی است، اما نسخه‌های ترکی عثمانی، ترکی آذری، کردی، اردو و پشتونیز در میان آن‌ها دیده می‌شود. موجودی کنونی این کتابخانه بیشتر از راه خریداری فراهم شده و بخشی نیز به تدریج از طریق اهدا، وقف یا امانت به این گنجینه راه یافته‌است.

نویسنده این کتاب درباره روش کار و اجزای کاربرگه فهرست این اثر تصریح می‌کند: این کتاب فهرستی است از نسخه‌های خطی کتابخانه مزبور که با روش علمیه حضرت ولی عصر(عج) شهرستان خوانسار بوده فهرست از روی تصاویر دیجیتال و نه اصل نسخه انجام گرفته و معلوم است که روند فهرست‌نگاری و بررسی نسخه‌های دیجیتال کندتر و بسی دشوارتر از شرایط عادی است که اصل نسخه در دسترس و در معرض دید فهرست‌نویس قرار می‌گیرد.

وی خاطر‌نشان می‌کند: در مرحله پایانی، سفری کوتاه به شهر خوانسار انجام شد و این فرصتی بود که شماری از نسخه‌ها از نزدیک مورد بازبینی و بررسی قرار گیرد. در این بررسی، شماری از نسخه‌های غیراصل، مصاحف قرآن و یا شماری از کتاب‌های طبع سنگی که در مجموعه‌های خطی صحافی شده و یا به‌طور مستقل در گنجینه خطی قرار گرفته و دارای شماره اموالی خطی بودند، از فهرست کنار نهاده شدند.

خصوصیات فهرست‌نگاری این نسخه‌های کم‌نظیر

مطابق آنچه نویسنده این کتاب اظهار می‌کند: فهرست نسخه‌های خطی این کتابخانه به صورت الفبایی و به ترتیب حروف تهجّی از حرف «آ» تا «یاء» تنظیم شده است. کاربرگه فهرست پیشرو نیز در دو بخش «کتاب‌شناسی» و «نسخه‌شناسی» سامان یافته است.

وی یادآور می‌شود: در بخش کتاب‌شناسی سعی شده است از پرنویسی و ارائه داده‌های تکراری و ارجاعات دسترس‌پذیر پرهیز شود. همچنین در این روند، گاه جایگاه نسخه مورد بررسی در میان نسخه‌های موجود در کتابخانه‌های دیگر کشور تبیین شده، چه آنکه افزون بر وجود نسخه‌های یگانه و منحصر به‌فرد در این مجموعه، شماری از نسخه‌های موجود، تنها نسخه دوم از یک متن بوده‌اند که با پیش از این شناخته شده نبوده است.

سلیمانی ادامه می‌دهد: موضوع نسخه‌ها نیز با یاری

سرعنوان‌های موضوعی فارسی مستند شده و کوشش شده برای نسخه‌هایی که دارای دو یا چند عنوان است، عنوان مستند یا یکی از عناوین مشهورتر آورده شود تا عنوان‌گان آن را آسان‌تر بیابند.

نویسنده این کتاب درباره خط‌نگارش هم اظهار می‌کند: در بخش نسخه‌شناسی به نوع خط، منقوط، مشکول و معرب بودن آن توجه شده و تعداد سطر هر صفحه نیز نشان داده شده است. ضمن اینکه درباره تاریخ کتابت نسخه با دقت به همان صورت که کاتب رقم زده تکیه شده و همراه با برهه‌های زمانی دقیق نشان داده شده است.

وی تصریح می‌کند: در زمینه کاتب یا کتابان نسخه هم به مواردی که خود کاتب از اصلیت خود یاد کرده و گاه از زادگاه یا اقامتگاه خود سخن گفته است نیز توجه شده. ضمناً کاتب گاهی از جایی که فرایند استنساخ را به انجام رسانده نیز یاد کرده است و گاه افزون بر مکان‌هایی مانند مدرسه، خانقاه یا مسجد از شهر یا روستای خود نیز نام برده و یا القابی را برای آن شهرها به‌کار گرفته که در جغرافیای تاریخی آن مناطق دارای اهمیت بوده است به همین دلیل در این کتاب پوشیده شده این گونه موارد با دقت مورد خوانش، مستند و بازتاب قرار گیرد.

سلیمانی یادآور می‌شود: تصاویر این کتاب نیز مشتمل است بر انجام، انجامه، یادداشت‌های مهم یا مَهرها و خواتیم کوفته شده بر نسخه‌های مربوط. ضمن اینکه برخی از تصاویر در متن کتاب و برخی دیگر هم در پایان کتاب جای داده شده است. برخی از تصاویر این اثر را نیز وقف‌نامه‌ها، یادداشت‌های بلاغ، مَهرها، انجام‌ها، انجامه‌ها، جلد‌ها و... تشکیل می‌دهد.

گفتنی است این کتاب در یک دوره سه‌جلدی، در قطع وزیری و به شمارگان ۲۰۰ نسخه در نوبت چاپ نخست در سال ۱۴۰۴ با قلم محمدحسین سلیمانی، ویراستاری سیدمحسن ناجی نصرآبادی و صفحه‌آرایی و طراحی جلد محمدعلی برهانی و اعظم قوی از سوی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی به عنوان ناشر، منتشر شد.

آغاز مرمت گره‌چینی و شیشه‌های رنگی ایوان طلای صحن آزادی حرم مطهر رضوی

بخش‌ها دچار ریزش شده‌اند، دوباره اجرا می‌شوند. همچنین قواره‌ها و قطعات مشبک چوبی حاشیه قاب‌ها که در برخی مرمت‌های گذشته با چوب‌های غیرهمسان جایگزین شده بودند، براساس طرح اولیه بازسازی و نصب خواهند شد.

پاک‌سازی جرم‌ها و آلودگی‌های سطحی از روی شیشه‌ها، دلیل بار و آینه‌ها نیز از دیگر بخش‌های این پروژه مرمتی است تا جلوه بصری این اثر تاریخی به وضعیت اصیل خود نزدیک‌تر شود.

کارشناسان مرمت، فرسایش طبیعی چوب‌های ظریف در برابر رطوبت و شرایط جوی را مهم‌ترین عامل آسیب‌دیدگی این گره تاریخی عنوان می‌کنند. به گفته آنان، از بین رفتن تدریجی لایه‌های محافظ چوب موجب بیپچش و اعوجاج ساختار چوب شده و همین مسئله در نهایت شبکه گره و تزئینات وابسته به آن را دچار آسیب کرده است.

این پروژه به دلیل حساسیت بالا و اتصال مستقیم بخش‌های تزئینی به بدنه اصلی، به صورت موضعی و در محل اجرا می‌شود و امکان جداسازی کامل اجزا وجود ندارد. عملیات مرمت توسط نیروهای تخصصی سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی و با استفاده از مواد و متریال مورد تأیید کارشناسان مرمت آثار تاریخی در حال انجام است. پیش‌بینی می‌شود عملیات مرمت این گره تاریخی طی حدود دو ماه به پایان برسد؛ مرمتی که هدف آن، نه تغییر چهره اثر، بلکه حفظ اصالت و تداوم حیات یکی از ظریف‌ترین جلوه‌های هنری ایوان طلای حرم منور رضوی است.

رطوبت و شرایط جوی پایداری بیشتری پیدا کند. همچنین مفاصل و اتصالات چوبی که به شیوه سنتی و کام و زبانه اجرا شده‌اند، تقویت و تثبیت خواهند شد.

بخش دیگری از عملیات مرمت، به بازسازی قسمت‌های آسیب‌دیده گره‌ها و تکمیل قطعات فروریزخته اختصاص دارد. شیشه‌های رنگی شکسته یا نامتجانس که در دوره‌های مختلف با نمونه‌های غیرهمسان جایگزین شده بودند، جمع‌آوری و با شیشه‌هایی هم‌رنگ و هم‌جنس با نمونه‌های تاریخی جایگزین خواهند شد.

نوارهای آینه‌کاری روی شبکه گره نیز که در برخی

در حرم

آغاز مرمت گره‌چینی و شیشه‌های رنگی ایوان طلای صحن آزادی حرم مطهر رضوی،

در قلب ایوان طلای صحن آزادی حرم مطهر رضوی، جایی میان انعکاس نور بر خشت‌های زربین و آینه‌کاری‌های تاریخی، گرهی چوبی و شیشه‌ای سال‌هاست نگاه زائران را به خود جلب می‌کند؛ اثری ظریف و چشم‌نواز از هنر دوره قاجار که اکنون پس از گذر دهه‌ها، زیر دستان استادکاران مرمت حرم مطهر رضوی در حال احیا و استحکام‌بخشی است.

به گزارش روابط عمومی سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی، عملیات مرمت و استحکام‌بخشی تزئینات گره‌چینی، شیشه‌های رنگی و آینه‌کاری‌های ایوان غربی صحن آزادی مشهور به ایوان طلا آغاز شده است؛ ایوانی که یکی از چهار ایوان اصلی صحن آزادی به شمار می‌رود و با ارتفاعی بیش از ۲۰ متر، مسیر تشرّف بانوان به حرم مطهر امام‌رضاع) است. این ایوان که در دوره ناصرالدین‌شاه قاجار مرمت و با خشت‌های زربین مزین شد، به «ایوان ناصری» نیز شهرت دارد. غرفه‌های مطلا، کتیبه‌های قرآنی و اشعار فارسی جلوه‌ای کم‌نظیر به این بخش از حرم مطهر بخشیده‌اند. در میانه این شکوه معماری، گرهی بزرگ با شیشه‌های رنگی و نوارهای آینه‌کاری قرار دارد که قدمت آن به دوره قاجاریه بازمی‌گردد.

بررسی‌های کارشناسان سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی نشان داد این اثر تاریخی طی سال‌های گذشته تنها مرمت‌های موضعی و محدود را تجربه کرده و اکنون نیازمند عملیات اساسی حفاظتی و استحکام‌بخشی است. بر همین اساس، طرح مرمت با هدف حفظ ساختار اصلی، جلوگیری از فرسایش بیشتر و بازگرداندن اصالت اثر آغاز